

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	3
2	Exploitatie 2019 HUA “In één oogopslag”	4
3	Toelichting financiële afwijkingen	
	Programmabegroting 2019	5
4	Toelichting op beleidsontwikkelingen programma’s en paragrafen	8
5	Slotbeschouwingen en advies	19
6	Vaststellingsbesluit	20
7	Bijlage: Administratieve begrotingswijziging	21

1. Inleiding

In deze 1e Bestuursrapportage 2019 informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot de afwijkingen in de financiële middelen per 1 mei 2019 over de periode januari tot en met april van 2019.

In de 1e Berap zijn voornamelijk incidentele afwijkingen opgenomen. Enkele ontwikkelingen hebben een meerjarige uitwerking en zijn duidelijk benoemd.

Deze 1^eBerap per sluit met een neutraal saldo. (zie hoofdstuk 2 “Exploitatie 2019 HUA In één oogopslag” en hoofdstuk 3 “Toelichting financiële afwijkingen Programmabegroting 2019”).

Utrecht, juni 2019

Namens het Managementteam van Het Utrechts Archief,
De directeur,

Mw. drs. C.C.A.E. Keijsper

2. Exploitatie 2019 HUA "In één oogopslag"

1e Bestuursrapportage HUA per 1 mei 2019				bedragen X 1.000	
Totaal nadelig saldo 1e Berap 2019					0
Programma	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	
1. Dienstverlening	Geen verandering				
2. Integraal beheer	Geen verandering				
3. Leren en beleven	Hogere baten GU nabewerking	I		48	
	Hogere baten Metamorfoze	I		94	
	Hogere lasten transport archieven	I	24		
	Lagere winkelverkoop	I		-24	
4. Kennispartner in de regio	Geen verandering				
5. Bedrijfsvoering	Hogere salaris- inclusief werkgeverslasten	I	206		
	Hogere lasten externe krachten	I	646		
	Hogere lasten externe krachten - DTR	I	150		
	Hogere opbrengst doorbelaste loonkosten			98	
	Lagere afschrijvingskosten	I	-178		
	Lagere lasten huisvesting	I	-482		
	Lagere lasten huisvesting - uitkering RvB	I	-395		
	Lagere opbrengst Nieuwegein	S		-13	
	Hogere Provinciale bijdrage	I		104	
	Hogere baten DTR gelden	I		134	
Resultaatbestemming	Reservering Achterstallig onderhoud		395		
	Voorziening groot onderhoud		75		
			441	441	
Totaal nadelig/voordelig saldo 1e Berap					0
Totaal geraamd nadelig/voordelig saldo Programmabegroting 2019 HUA d.d. 1 mei 2019					0
I = Incidenteel					
S = Structureel					

3. Toelichting financiële afwijkingen Programmabegroting 2019

Programma 1: “Dienstverlening”

Geen verandering.

Programma 2: “Integraal beheer”

Geen verandering.

Programma 3: “Leren en beleven”

a. Hogere baten GU nabewerking € 48.000

De hogere baten zijn het gevolg van het doorschuiven van het budget naar 2019 waardoor er in de opbrengsten een vrijval komt te staan.

b. Extra opbrengsten en dito lasten project Metamorfoze Stadsarchief € 94.000

Eind 2018 heeft HUA van Metamorfoze een subsidie ontvangen voor de uitvoering van een nieuw project voor het conserveren en digitaliseren van het oudste deel van het Stadsarchief. Dit leidt tot extra inkomsten in 2019 van € 94.000 en in 2020 van € 42.000. Een gedeelte van de subsidie vergoedt loonkosten uit de vaste formatie. Dit bedrag, groot € 42.000, heeft een passende bestemming gekregen in de vorm van de aanstelling van een projectmedewerker voor de uitvoering van een gedeelte van het project 900 Jaar Utrechtse bestuurders en de administratieve ondersteuning van het project conserveren en digitaliseren van 3400 charters van het kapittel van St. Marie.

c. Hogere lasten transportkosten € 24.000

Met het oog op de aanstaande uitplaatsing van een deel van de archieven uit de Rijksarchiefwaarloosplaats Utrecht naar het in juni 2019 op te leveren depot Emmen, is een extra uitgave aan transportkosten vereist van € 24.000.

d. Lagere winkerverkopen € 24.000

De winkerverkopen lopen in 2019 achter op begroting. Dit is voornamelijk het gevolg van de verbouwing van de expo ruimte.

Programma 4: “Kennispartner in de regio”

Geen verandering

Programma 5: Bedrijfsvoering

Algemene toelichting op de personele lasten

HUA heeft op dit moment een groot aantal projecten lopen. Deze projecten sluiten aan op het lopende meerjarenbeleid. Zo zijn er de vernieuwing van de expositie, de verder gaande digitalisering bij Publiek en Presentatie en Inspectie en Collectie. Daarbij zijn de kleinere projecten voor GU nabewerking en het project Metamorfoze Stadsarchief. Ook zijn er eind 2018 projecten opgestart voor de bedrijfsvoering voor HUA in het geheel. Dit zijn de projecten Financien in Control, Intern Informatiebeheer en Digitaal Werken.

Waar mogelijk wordt de extra benodigde capaciteit ingezet met tijdelijke contracten bij HUA zelf. Waar specialistische kennis nodig is of het werkgeversrisico te hoog wordt extern ingehuurd. Dit verklaart de hogere lasten op het onderdeel personeel.

Dit alles is budgetneutraal mogelijk door een aantal oorzaken die niet bekend waren bij het opstellen van de oorspronkelijke begroting voor 2019. De gelden van 2018 voor de projecten GU nabewerking, Metamorfoze Stadsarchief en DTR konden niet volledig ingezet worden en worden nu in 2019 ingezet. De uiteindelijke bijdrage van de provincie is voor 2019 ev niet verlaagd tov 2018, dit was bij de opzet van de begroting 2019 wel de verwachting.

Voorzichtigheidshalve was de bijdrage van Het Flevolands Archief voor de doorbelasting van de personele inzet vanuit HUA niet begroot. Dit omdat niet bekend was hoe de samenwerking en de evaluatie van de samenwerking zou worden uitgevoerd. De evaluatie zal in de komende tijd plaats vinden en de personele lasten zullen worden doorbelast vanuit HUA naar HFA voor 2019.

Ook zijn nog te vermelden de lagere afschrijvingslasten dan begroot. Met het project Digitaal Werken zullen de afschrijvingslasten voor de jaren na 2019 wel stijgen.

a. Hogere salaris- en werkgeverlasten € 206.000

Op basis van de realisatiecijfers tot en met april is het prognosemodel voor de salaris- en werkgeverslasten bijgewerkt. De verwachting is dat er meer lasten ad € 206.000 zullen zijn als gevolg van extra inzet / urenuitbreiding van personeel op tijdelijk extern gefinancierde projecten.

b. Hogere lasten externe krachten € 646.000

Voor een aantal specifieke taken is extra tijdelijk inhuur nodig. Vanuit de extra projectmiddelen en door te schuiven binnen andere begrotingsonderdelen bij Bedrijfsvoering is het mogelijk om extra in te zetten op werkzaamheden bij alle afdelingen. Zo wordt er bij P&P en I&C extra ingezet op digitale dienstverlening en wordt er extra ingezet op de de projecten Digitaal Werken, Interne informatievoorziening, Financien in Control.

c. Hogere lasten externe krachten - DTR € 150.000

Voor DTR zal inhuur worden aangetrokken in de vorm van projectmedewerkers en specialisten, onder andere toegang op e-depot en Preservering / beheer Digitaal Atelier.

d. Hogere opbrengsten doorbelaste loonkosten € 98.000

In de begroting 2019 zijn geen opbrengsten opgenomen voor doorbelaste loonkosten vanuit HUA naar HFA. Er was nog geen definitief besluit genomen om de inzet extern door te zetten in 2019. Uit het oogpunt van voorzichtigheidsprincipe waren de opbrengsten daarom ook niet begroot.

e. Lagere afschrijvingskosten € 178.000

De afschrijvingskosten zijn voor 2019, net als in de vorige jaren, begroot conform het meerjareninvesteringsplan van 2016/2017. In 2018 zijn deze projecten die hier betrekking op hebben (Digitaal Werken en vernieuwing expositie) volledig opgestart.

f. Lagere lasten huisvestingskosten € 482.000

In 2019 zijn de huisvestingslasten verlaagd. Dit als gevolg van de overdracht van het beheer van de depots vanuit het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) naar HUA. Diverse huisvestingsgerelateerde huisvestingslasten zijn verhoogd. In de huisvestingslasten is tevens een bedrag van € 75.000 opgenomen voor groot onderhoud waarvoor in 2019 een voorziening zal worden gevormd. (Hiervoor zal de nota Reserves en Voorziening aangepast worden. Dit zal in samenhang met de inzet van de reserves, zoals benoemd in de programmabegroting 2020-2023, verwerkt worden. Dit zal samen met de 2^e Berap aan het bestuur gepresenteerd worden.)

g. Lagere lasten huisvesting – uitkering RvB € 395.450

Bij de overdracht vanuit het RVB is begin 2019 een bedrag gestort door OCW voor achterstallig onderhoud. Dit conform de afspraken uit 2018. Dit bedrag is bedoeld voor onderhoud dat gepland was door het RVB maar nooit is uitgevoerd. (Bijvoorbeeld onderhoud op de valbeveiliging op de B-toren.) Maar het is ook bedoeld voor onverwachte zaken. (Bijvoorbeeld het mogelijk afkeuren van de lift in de A-toren.) Volgens de BBV is het niet toegestaan om met dit bedrag een voorziening te vormen. Dit moet bedrag moet in een reserve gestort worden. De nota Reserves en voorzieningen zal ook hierop worden aangepast.

h. Lagere opbrengst Nieuwegein € 13.000

De opbrengst van Nieuwegein valt lager uit dan begroot. Ten tijde van de begroting was dit nog niet bekend.

i. Hogere provinciale bijdrage € 104.000

Bij het opstellen van de begroting voor 2019 is uitgegaan van een bedrag van € 557.000. Met de nieuwe gemeenschappelijke regeling is de bijdrage voor 2019 bepaald op € 662.000.

j. Hogere opbrengsten uit DTR-gelden € 134.000

Net als in 2017-2018 ontvangt HUA net als de andere RHC's ook in 2019 een extra bijdrage van het Rijk voor de ontwikkeling en implementatie van de digitale infrastructuur, groot € 148.000. Dit bedrag zal samen met de nog resterende gelden van 2017-2018, groot € 134.000, worden aangewend voor de ontwikkeling en implementatie van het e-depot.

Resultaatbestemming

- a.** Achterstallig onderhoud Reserve 395K
Zie hiervoor de toelichting bij punt g bij Bedrijfsvoering

- b.** Onderhoudsvoorziening 75K
Bij eerste aanzet tot een meerjarenonderhoudsplan uit 2016 leek een jaarlijkse dotering van € 75.000 voldoende. Omdat dit plan nu 3 jaar oud is, is besloten om dit plan te laten herijken. De uitkomsten van worden in juli van dit jaar verwacht. Op dat moment is de hoogte van de voorziening definitief te bepalen. Voor de 1^e Berap is nu dit bedrag indicatief opgenomen. Met de 2^e Berap wordt het definitieve bedrag gepresenteerd en wordt de nota Reserves en voorzieningen hierop aangepast.

4. Toelichting op beleidsontwikkelingen programma's en paragrafen

Hierna volgen de belangrijkste beleidsontwikkelingen ten aanzien van de programma's van de Programmabegroting 2019, zoals die zich hebben voorgedaan vanaf het moment van vaststellen van de programmabegroting 2019 door het AB tot 1 mei 2019.

Programma 1: "Dienstverlening"

1. Digitale studiezaal Het Utrechts Archief

Het Utrechts Archief monitort en verbetert de dienstverlening continu. Om dat goed te kunnen doen, is het nodig om het gedrag, wensen en behoeftes van onze gebruikers op gestructureerde wijze in kaart te brengen. Er wordt in 2019 een mix aan gebruikersonderzoeken ingezet, waaronder een eigen usability testlab, een klantenpanel en onderzoek naar de kwaliteit van de dienstverlening. Deze mix helpt ons om in kaart te brengen hoe klanten onze website en (online) diensten gebruiken én waarderen. Ieder kwartaal evalueren we de onderzoeksresultaten. Deze evaluatie gebruiken we om direct concrete verbeteringen door te voeren. Hiermee wordt ook de opzet van de website opleveren in langdurige tranches van enkele jaren (zoals geformuleerd in 2016 project nieuwe website) losgelaten. Zo wordt de doorontwikkeling van de website een continu proces met elkaar snel opvolgende tussentijdse opleveringen, waarmee we eerder en sneller tegemoet kunnen komen aan de wensen van onze gebruikers.

In 2019 wordt een nieuw klantkanaal in gebruik genomen: chat.

Het Utrechts Archief werkt aan een versnelde service van 'scanning on demand'. De klant kan op dit moment een stuk (digitaal) aanvragen en inzien in de studiezaal of een aanvraag tot scanning aanbieden. In de praktijk blijkt dat na een scanaanvraag de klant na ongeveer twee weken een scan kan inzien (na toetsing openbaarheid en staat van het stuk).

Het digitaliseren van het papieren archief is een lopend proces waarin iedere twee weken een grote set naar een extern scanbedrijf gestuurd wordt. De set bestaat uit scanverzoeken aangevuld met materiaal uit ons digitaliseringsplan. Dit proces verloopt soepel, maar duurt 2 tot 5 weken voordat de klant de scan kan bekijken. In het kader van het verplaatsen van de dienstverlening in de studiezaal naar online dienstverlening wordt in dit project een nieuwe service van scanning opgezet met een kortere levertijd.

Het Utrechts Archief wordt door uiteenlopende doelgroepen benaderd. Het kan gaan om inhoudelijke vragen over de collectie, vragen over de tentoonstellingen, aanbod voor acquisitie, kennisvragen van collega's van andere instellingen, docenten die een lespakket willen inkopen of nieuwe Utrechters die hun huis willen inrichten met oude foto's van Utrecht. Om deze doelgroepen goed te bedienen zijn de persona's ontwikkeld en worden aanpassingen en ontwikkelingen in klantcontact gebaseerd op klantreizen. Een belangrijk onderdeel is het ontwikkelen van een laagdrempelig, eenduidig en eenvoudig herkenbaar multi-channel loket waar de klant tevredenheid centraal staat.

2. Platforms

Naast de presentaties op onze eigen website, willen we onze digitale bronnen dichter in de omgeving van gebruikers brengen door uitwisseling met (inter)nationale platforms als Europeana, Wiewaswie en UtrechtAltijd. In 2019 wordt de aansluiting gerealiseerd op het Netwerk oorlogsbronnen en de aansluiting op Europeana vernieuwd. HUA zet in overleg met LEU het aanleveren van historische content voor plaatsing op UtrechtAltijd voort. Op Wiewaswie presenteert Het Utrechts Archief genealogische data. Deze data worden continu aangevuld en verbeterd, waarbij in 2019 de mogelijkheden voor plaatsing van indexen van het bevolkingsregister en notarieel wordt onderzocht.

Daarnaast gaat onderzocht worden op welke manieren wij onze data geschikt kunnen maken en leveren voor tools gebruikt binnen de digital humanities. HUA wordt steeds vaker benaderd door nieuwe doelgroepen met de vraag voor open data. Dat gaat vooral om de beeldcollecties. HUA wil deze nieuwe doelgroepen aan zich binden en de data snel kunnen leveren. Dat kan nu (nog) niet. In 2019 gaan we onderzoeken welke stappen gezet moeten worden om de beeldcollecties als open data aan te kunnen bieden.

In 2018 heeft het project rondom georefereren kennis en kunde opgeleverd om in 2019 op voort te bouwen. Binnen een proeftuin wordt gewerkt aan Proof Of Concepts (POC) voor het verbinden van records uit de beeldbank met externe identifiers, om de beeldbank via een kaart te ontsluiten. We richten ons daarbij op geografie (straatnamen en toponiemen) en vervaardigers. Op basis van de resultaten worden grotere projecten uitgerold of nieuwe POC's ontwikkeld. Dit gebeurt in samenwerking met de Universiteit Utrecht (Utrecht Time Machine) en voorlopers op dit gebied binnen de sector.

3. Nadere ontsluiting bronnen

Het Utrechts Archief heeft een trouwe groep vrijwilligers. Deze vrijwilligers zetten zich in voor het indexeren van diverse bronnen. Daarnaast worden bestaande indexen overgezet naar Mais Flexis.

In 2019 wordt door de vrijwilligers in huis en op afstand gewerkt aan het notarieel archief van de stad Utrecht 1600-1660, de burgerlijke stand en na overbrenging van de doop-, trouw-, en begraafboeken en burgerlijke stand van de nieuwe Utrechtse gemeenten Leerdam en Zederik worden ook deze door de vrijwilligers geïndexeerd. Daarnaast zetten de vrijwilligers zich in om de foutmeldingen te verwerken.

4. Crowdsourcingsprojecten

Het Utrechts Archief wordt ook ondersteund door een grote groep digitale vrijwilligers via het platform Vele Handen. In eerdere jaren zijn er goede ervaringen opgedaan met het aanbieden van bronnen op Vele Handen voor ontsluiting door de crowd. In 2019 worden de notariële akten 1780-1811 en de bevolkingsregisters uit de periode 1850-1890 aangeboden op Vele Handen voor ontsluiting door de crowd.

Twee bijzondere projecten in het kader van nadere ontsluiting is het project om fotocollecties (bijvoorbeeld Hofland of een selectie in aansluiting op de voorgenomen fototentoonstelling) te ontsluiten via social tagging op hetvolk.org. Een tweede project is het transcriberen van de brieven van Margaretha Turnor uit het archief van Amerongen via artificial intelligence en de tool Transkribus. Beide projecten zijn in het kader van het tentoonstellingsprogramma in 2019/2020.

Programma 2 “ Integraal beheer”

1. e-Depot (vervolg)

Langzaam maar gestaag vordert de ontwikkeling van de landelijke infrastructuur voor digitaal archiefbeheer, het e-Depot van Nationaal Archief (NA) en de Regionaal Historische Centra (RHC's). Met name de implementatie van de toegangsketens vraagt in 2019 veel aandacht van de RHC's. Daarbij werken zij samen met het NA aan een geïntegreerde toegang via het CBS en archieven.nl, het platform voor zoeken en vinden van De Ree Archiefsystemen dat de RHC's gebruiken voor het online zoeken in hun archieven en collecties. Samen met het Gelders Archief en het NA is HUA actief betrokken bij de ontwikkeling van een POC voor deze nieuwe geïntegreerde toegang op digitaal archief uit het e-Depot.

Het landelijke overleg van implementatiemanagers van het e-Depot (IMO) van NA en RHC's, waarvan HUA lange tijd de voorzitter was, heeft inmiddels plaatsgemaakt voor een nieuw periodiek Overleg van Managers Collectiebeheer. Dit OMC heeft van het Convent mede als taak gekregen het beheer en de doorontwikkeling van de Producten- en dienstencatalogus Digitale archiefdiensten en het bijbehorende kostenmodel. Tevens heeft HUA nog altijd een actieve inbreng in de landelijke werkgroep Architectuur en de landelijke werkgroep Digitale Erfgoed Referentie Architectuur (DERA).

Intern gaat bij HUA de aandacht uit naar de inrichting van de digikoppeling en het Digitaal atelier. Deze laatste voorziening is bedoeld als ontvangst- en bewerkingsruimte van digitaal archief voor ingest in het e-Depot. Ook zal de komende periode worden geworven voor een e-conservator. Deze inzet wordt mede mogelijk gemaakt door de aanwending van de DTR-gelden. Na de zomer zal ook de invulling van andere functies van het nieuwe team Digitale Archiefdiensten ter hand worden genomen.

2. Project Metamorfoze Stadsarchief van start

Eind 2018 ontving HUA een prachtige subsidie van € 136.000 om het middeleeuwse gedeelte van het Stadsarchief optimaal te conserveren en te digitaliseren. Ook zal op enkele onderdelen de bestaande toegang op het archief worden uitgebreid. De uitvoering van deze werkzaamheden is inmiddels vol van start; oplevering van het project wordt verwacht medio 2020.

Omdat deze subsidie ook een gedeelte dekt van de loonkosten van enkele medewerkers in vaste dienst, is besloten een gedeelte daarvan, groot € 40.000, voor enkele aanverwante doelen te bestemmen. Het betreft een projectmedewerker voor de uitvoering van een volgende tranche van het project 900 Jaar Utrechtse bestuurders en een aantal ondersteunende werkzaamheden bij het project conserveren en digitaliseren van de charters van het kapittel van St. Marie.

3. Project uitzendarchief rechtsvoorgangers RTV Utrecht (vervolg)

Nadat rond de jaarwisseling de scanstraat voor het intern digitaliseren van video- en geluidsbanden werkend was opgeleverd, is de voorbije maanden hard gewerkt aan het digitaal maken van de 1500 banden met uitzendmateriaal van RTV Utrecht uit 1989-2002. Het scannen verloopt volgens plan en een eerste proefversie van de toegang met beschrijvingen en raadpleegbestanden van het materiaal is intussen succesvol gepubliceerd. Na de zomer zal de scanstraat ook worden ingezet voor ander materiaal, zoals de verzameling videobanden van de provincie.

4. Uitplaatsen archieven Rijk

Op 20 juni zal het archiefdepot in Emmen officieel worden geopend. Dit depot is bestemd voor papieren archieven van het Rijk waarvoor de capaciteit van de bestaande depots bij het NA en de RHC's tekortschiet. Deze situatie werd bij HUA al in 2015 bereikt, waarna meer dan 1100 m archieven uit de Rijksarchiefbewaarplaats in Utrecht tijdelijk werd ondergebracht bij het NA in Den Haag. Komende zomer zullen deze archieven naar Emmen worden verhuisd, evenals het laatste restant aan archieven die tijdelijk waren geplaatst bij M&R in Kampen. Met het oog op deze verhuizing wordt rekening gehouden met € 24.000 aan extra transportkosten.

Programma 3: “Leren en beleven”

1. Tijdelijke tentoonstellingen

In 2019 staan twee grote tentoonstellingen gepland. Tot september is *Utrecht Spoorstad* te bezichtigen en op 13 december openen wij een tentoonstelling over het Rampjaar. In de tentoonstelling over Het Rampjaar ontmoeten de bezoekers 6 personages uit 1672. De verhalen worden verteld door middel van een tentoonstelling en een activiteitenprogrammering met theater uitvoeringen. Voor deze nieuwe tentoonstellingen ontwikkelen wij een nieuwe koetsrit door de provincie. Deze rit maken de bezoekers dan samen met de schade-expert die na het vertrek van de Fransen de schade op het platteland op komt nemen. Tijdens de rit horen de bezoekers waargebeurde verhalen en anekdotes over verschillende schades in de provincie.

In de archieven bevinden zich veel brieven van mevrouw Turnor kasteelvrouw van Amerongen aan haar man die gezant was in Berlijn. De ruim 1000 brieven van haar hand gaan we transcriberen met behulp van een innovatieve tool (Transkribus) waarbij we de computer leren deze brieven te lezen. Ons leerproces met Artificial Intelligence zullen we niet alleen tonen en demonstreren in de expositie, maar we willen ook onze kennis overdragen d.m.v. workshops aan andere culturele instellingen in Utrecht die over brievencollecties beschikken.

Het Utrechts Archief plaatst ieder jaar een nieuwe presentatie in Hotel Karel V. In het stadhuis en stadskantoor is de afgelopen maanden een presentatie te zien geweest over 100 jaar kiesrecht.

2. Aanpassing vaste expositie

Het Utrechts Archief wil met het project Vernieuwing Publiekscentrum wederom voor een periode van zes tot acht jaar het publiekscentrum inzetten om een groot en divers publiek te bereiken. In 2018 en 2019 wordt uitvoering gegeven aan het project, waarbij in najaar 2019 de nieuwe vaste tentoonstelling wordt geopend. Onderdelen in 2019 zijn de ontwikkeling tot definitief ontwerp van de vaste tentoonstelling en de digitale onderdelen, de aanpassingen aan het gebouw om de bezoekersstromen beter te verdelen, de bouw van de tentoonstelling en de opening.

In samenwerking met het K.F. heinfonds wordt er opdracht gegeven aan een Utrechtse kunstenaar voor het maken van een kunstwerk naar aanleiding van onze collectie. Het kunstwerk zal begin 2020 onthuld worden in het trappenhuis.

Met de vernieuwing van het publiekscentrum is aandacht voor de ontvangst van de bezoeker, zowel op de website als op locatie. De informatievoorziening op de website wordt verbeterd. Op locatie gaat er in het weekend meer publieksbegeleiding geboden worden. Naast flitsrondleidingen en doorlopende activiteiten wordt er een training ontwikkeld voor de medewerkers van de receptie om de publieksbegeleiding verder vorm te geven.

3. Publieksactiviteiten

Het publiekscentrum onderscheidt zich binnen Het Utrechtse museumkwartier door een speelse en toegankelijke programmering. Daarbij sluiten wij aan op de Culturele Zondagen, de kerstmarkt en feesten zoals St. Maarten. Samenwerking met andere partijen in de stad zoals Utrecht Marketing zijn daarbij belangrijk. In 2019 onderzoeken wij of de succesvolle eerste versie van de *Nacht van de Utrechtse geschiedenis* een vervolg krijgt.

Het Utrechts Archief werkt samen met diverse partijen voor ontvangst van specifieke doelgroepen. Met Axioncontinu werken wij samen in het project *Vrijdag Museumdag* en met Stichting met je hart ontvangen wij kwetsbare en eenzame ouderen voor een filmprogramma en workshop met archiefstukken. Voor kinderen organiseren wij kinderworkshops met wisselende thema's.

4. Educatie programma

Het educatieprogramma richt zich op zowel het lager, middelbaar, hoger en universitair onderwijs. Vele schoolklassen hebben Het Utrechts Archief bezocht en geleerd over de geschiedenis van de stad en haar bewoners. Ook programma's voor ouderen worden geboden zoals Museum voor één dag en Vrijdag Museumdag. Daarnaast neemt het Utrechts Archief deel aan de pilot *Second Canvas*. De pilot is georganiseerd vanuit de Stichting Utrechtse musea en gefinancierd door de Van Baaren Stichting.

In 2019 worden de producten en diensten van het Utrechts Archief op het gebied van educatie voor PO en VMBO onderbouw nieuw ontwikkeld en in de markt gezet. Voor deze producten en diensten wordt een presentatiecollectie samengesteld en is een nieuwe educatieruimte ingericht.

Educatie wordt ook geboden aan volwassenen in de vorm van een cursus oud schrift. De eerste cursus kende een hoog deelnemersaantal en is reeds afgerond. Online kunnen geïnteresseerden al oefenen op de website Watstaatdaer.nl. Deze website is opgezet door het BHIC en in samenwerking met verschillende archiefdiensten doorontwikkeld. In 2019 wordt in samenwerking met de HKU gewerkt aan het produceren van animaties voor de site.

Programma 4 “Kennispartner in de regio”

1. Aansluiten op e-Depot bij gemeente Utrecht en provincie Utrecht (vervolg)

Begin 2019 zijn Het Utrechts Archief en de provincie Utrecht gestart met de uitvoering van een gezamenlijk project, dat de impact in kaart brengt van het aansluiten van het Document Management Systeem (DMS) van de PU op het e-Depot bij HUA. Daarbij is een representatieve set met afgesloten, openbare dossiers geselecteerd van het organisatieonderdeel Mobiliteit uit het werkproces ‘uitvoeren wegenprojecten’ (bijna 5800 bestanden, 6,18 Gb). Gekeken wordt naar de impact bij PU en HUA zowel in Techniek, als op Inhoud en Organisatie. Hierbij wordt dezelfde methodiek gehanteerd als eerder bij de gemeente Utrecht. De projectleider wordt geleverd door de provincie Utrecht. Naar verwachting zal voor de zomer een eindrapportage worden opgeleverd. Intussen wordt met de GU gewerkt aan het opstellen van een Aansluitplan en lopen gesprekken over de financiering van de aansluitfase. Nu dit voorjaar geen claim hiertoe zal worden ingediend bij de behandeling van de Voorjaarsnota in de Raad, wordt voor 2019 gezocht naar een meer bescheiden inzet voor het eerste half jaar van de aansluitfase.

2. Samenwerking in de regio (vervolg)

De formalisering van de samenwerking van HUA met een aantal gemeenschappelijke regelingen krijgt ook in 2019 een vervolg. Gesprekken zijn gaande zowel met de GGD Regio Utrecht als met de Regionale Uitvoerings Dienst Utrecht (RUD). Beide overeenkomsten hebben betrekking op de invulling van het toezicht op het informatiebeheer dat HUA bij deze organisaties uitoefent. Naar verwachting zal dit jaar met beide organisaties een overeenkomst van kracht worden waarbij HUA voor ca. € 7.000 per jaar de nodige toezichtactiviteiten bij hen gaat uitvoeren.

Programma 5 “Bedrijfsvoering”

A. Uitbreiding depotcapaciteit

De archieven van de gemeente en de provincie zijn verhuisd van M&R in Kampen naar het Gelders Archief. Een deel van het Rijksarchief staat nog in Kampen in afwachting van het gereed komen van de centrale voorziening in Emmen. De verwachting is dat dit in 2019 gereed zal komen.

B. Interne informatievoorziening HUA en ontwikkeling van de digitale organisatie

Voor het project Interne informatievoorziening heeft PBLQ een plan van aanpak opgezet die recht doet aan de omvang van het interne archief en waarbij een pragmatische aanpak is gekozen. De volgende stap is om de delen die zelfstandig uitgevoerd kunnen worden in de komende maanden uit te werken. Andere delen van dit plan zijn belangrijke input voor de digitale organisatie. Zo is de timing van deze projecten goed op elkaar afgestemd.

De reguliere (5 jarige) vernieuwing van de ICT geeft de mogelijkheid om de verder ontwikkeling van de digitale organisatie op te pakken. Op de personeelsbijeenkomst van 13 mei 2019 is de aftrap gedaan met het hele personeel onder leiding van een externe partij (YNNO). Doel is om een eigen definitie van digitaal werken op te zetten, met een vernieuwend maar realistisch karakter. Het project heet nu "Digitaal Werken". Looptijd van dit traject bedraagt van 2018 tot en met 2020.

C. Opleidingsplan

In 2019 start een leiderschapstraject voor het MT om de verdere organisatieontwikkeling vorm te kunnen geven.

D. Overgang beheer depots van het Rijksvastgoedbedrijf naar HUA

Op 1 januari 2019 is het beheer van de depots van het Rijksvastgoedbedrijf naar HUA overgegaan. Belangrijk onderdeel hierin was het overzetten van alle relevante onderhoudscontracten, zodanig dat er geen gaten zouden vallen in de dienstverlening. Dat is gelukt. Het ging om ongeveer 14 onderhoudscontracten variërend van brandblusmiddelen, schoonmaak, beveiliging etc. Complicerende factor hierin was dat er van de 'warme overdracht' vanuit het Rijksvastgoedbedrijf weinig terecht is gekomen. Zo waren tekeningen in het geheel niet beschikbaar en waren bestekken niet aanwezig. Dit is ook allemaal opgepakt en worden zaken geactualiseerd op het moment dat dit aan de orde is.

Als eerste stap in verduurzaming is de vervanging van de verlichting in de A-toren aanbesteed. Vanaf 1 juli 2019 geldt de regeling Informatieplicht Energiebesparing. Dit zal in een project worden opgepakt. Er zal contact worden gezocht met de facilitaire collega's van de gemeente Utrecht hoe dit handig kan worden ingericht. Dit omdat het in verband met de recente overgang van 1 januari niet mogelijk is om nu al aan te geven welke energiemaatregelen HUA zal gaan treffen. De aandacht zal dit jaar moeten uitgaan naar het achterstallig onderhoud.

Naast de huurverlaging is er een bedrag van € 395.450 ontvangen van het Rijksvastgoedbedrijf voor de dekking van eventueel achterstallig onderhoud. Dit is conform de gemaakte afspraken uit 2018. Op dit moment wordt er intern een inventarisatie uitgevoerd op dit vlak. Een inschatting maken op dit moment is lastig. De verwachting is echter wel dat de ontvangen gelden afdoende zijn voor achterstallig onderhoud. Het bestuur wordt gevraagd om in te stemmen met het instellen van een reserve Achterstallig onderhoud ter grootte van € 395.450. (Volgens de BBV-regelgeving mag dit geen voorziening zijn. Doordat het nu een reserve moet worden, moet voor elke onttrekking toestemming gevraagd worden aan het bestuur. Maar op het moment dat er achterstallig onderhoud wordt geconstateerd kan HUA in een aantal gevallen niet anders dan dit direct herstellen. Te denken valt aan valbescherming op het dak etc.)

Voor regulier onderhoud wordt nu het plan voor groot onderhoud geactualiseerd, zodat er een voorziening Groot Onderhoud ingesteld kan worden.

E. Financiën in Control

In de afgelopen jaren is er geïnvesteerd in de financiële sturing van HUA. Zo is de planning en control cyclus uitgewerkt aan de hand van de nieuwe BBV en zijn er diverse verordeningen en beleidsdocumenten opgezet. Ook is de jaarrekening uitgewerkt aan de hand van de BBV en is de Berap opgezet. Om vervolgens naar een hoger niveau te komen in de financiële sturing van HUA is het nu nodig om de onderliggende organisatie, processen, systemen en informatie op orde te brengen. Daarbij zal de sturing door bestuur, directeur en MT centraal staan. Een praktische aanleiding is dat het opstellen van de jaarrekening en de programmabegroting in dezelfde beginmaanden van het jaar opgesteld moeten worden. Dit levert een hoge werkdruk op waarbij tegelijkertijd aan kwalitatieve verbetering wordt gewerkt.

Het doel van dit Financiën in Control (FiC) is om de financiële component van de planning en control cyclus binnen HUA op het juiste niveau te krijgen. Dat betekent dat het bestuur, MT en de controller over de juiste instrumenten beschikken die het mogelijk maken om HUA tijdig en op de juiste koers te kunnen sturen.

Om dit te kunnen realiseren is het nodig om systemen, organisatie, procedures en personeel te onderzoeken en deze naar het gewenste niveau te brengen. Dat betekent dat de procedures en werkinstructies verder uitgewerkt gaan worden, dat de benodigde systemen aangepast of vervangen gaan worden, dat er standaardrapportages zullen worden ingericht, dat er aan de benodigde kennis en vaardigheden van betrokken medewerkers zal worden gewerkt en gebruikers kunnen voldoen aan de gestelde verwachtingen en ontvangen wat zij nodig hebben voor hun deel in de sturing van de organisatie.

Het is een omvangrijk traject dat in delen zal worden opgepakt en op verschillende momenten zal worden opgeleverd. Een natuurlijk moment om een boekhouding over te zetten is met de ingang van een nieuw boekjaar. Een natuurlijk moment om een financieel systeem in gebruik te nemen is dan 1 januari 2020. Er moet dan gedacht worden aan de financiële kern van het project: herinrichting van de financiële basisgegevens, de basis inrichting van de financiële software, eerste opleiding voor direct betrokkenen en dergelijke.

Maar om het project in de volle omvang uit te kunnen werken is er meer tijd nodig. Daarbij moet gedacht worden aan het opleiden van alle gebruikers, implementeren van andere onderdelen van software en van de wensen. Dit zal naar verwachting tot medio 2020 duren.

Dit project zal in twee delen uiteen gehaald worden:

1. Traject 2019 = Huidige boekjaar 2019: Voor 2019 zal in grote lijnen de huidige manier van werken worden gecontinueerd. Dat betekent dat er weinig aan de financiële basisstructuur veranderd zal worden. Maar er zal wel sneller en beter gerapporteerd worden en ook is de wens om de jaarrekening eerder gereed te hebben. (Dus eerder in 2020). Het is uitdrukkelijk wel de bedoeling om zaken binnen de huidige structuren en werkwijzen wel te vereenvoudigen en ook te versnellen.
2. Traject 2020 = Nieuw boekjaar 2020: Voor 2020 zal er gekeken worden naar een geheel nieuwe financiële basisstructuur en manier van werken. Hierbij zal gekeken worden of de huidige software combinatie Exact/Elvy naar tevredenheid is aan te passen of dat er nieuwe software benodigd is.

Elk verbetering en vooral vereenvoudiging die in Traject 1 wordt geïmplementeerd zal vervolgens (haast automatisch) ook doorwerken in Traject 2.

Om dit traject te kunnen realiseren is een financial consultant aangetrokken die een ruime ervaring heeft in dit soort trajecten. De consultant zal het team Financiën begeleiden in dit traject is belast met de projectuitvoering.

Het eerste tastbare resultaat is het opleveren van een financiële maandrapportage aan het MT. Hiermee is gelijk voorzien in de aanbeveling van de accountant in de managementletter bij de jaarrekening 2018.

De accountant wordt in een vroeg stadium (begin juni van dit jaar) betrokken in dit project.

Verplichte paragrafen

Ten aanzien van de verplichte paragrafen zijn de volgende beleidsontwikkelingen te melden:

1. *Budgetten directie*

De budgetten voor promotie, communicatie, personeel, juridische advisering en bestuur verlopen door onder- en overbestedingen nu steeds of budgettair neutraal of er wordt minder besteed dan begroot.

5. Slotbeschouwingen en advies

In samenwerking met de MT-leden is door Financiën een uitgebreide doorlichting gedaan van de budgetten van de Programmabegroting 2019 uitgevoerd. Daarbij zijn inhoud/beleid en geld aan elkaar te koppelen, zodat daarop tijdig door het MT kan worden gestuurd en bijgestuurd.

Advies:

Onder verwijzing naar het vorenstaande wordt geadviseerd:

1. Om de 1^e Berap goed te keuren door het DB.
2. Om de 1^e Berap vast te stellen door het AB.
3. Kennis te nemen van de 1^e Berap 2019 d.d. 1 juni 2019, deze sluit met een saldo van € 0.
4. Toestemming te verlenen om deze 1^e Berap toe te zenden ter informatie in het kader van het toezicht door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Vaststellingsbesluit

Directeur en Managementteam van Het Utrechts Archief

Als ontwerp 1^e Bestuursrapportage 2019 vastgesteld en aangeboden aan het Algemeen Bestuur op 17 juni 2019.

De directeur van Het Utrechts Archief

mw. drs. C.C.A.E. Keijsper

Algemeen Bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Het Utrechts Archief in zijn vergadering van 17 juni 2019.

de directeur,

de voorzitter,

mw. C.C.A.E. Keijsper

mw. A. Klein